

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรภาคเอกชนต่อระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบมีพันธสัญญา ในเขตภาคเหนือ ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา

ประชากรที่ทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของภาคเอกชนต่อระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบมีพันธสัญญา ในเขตภาคเหนือ ทั้ง 5 บริษัท จำนวนเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทั้งหมด 145 คน ได้แก่

บริษัท สันติภาพเทรคดิง จำกัด	ประชากรที่ศึกษาจำนวน 60 คน
บริษัท ลีโอ ฟู้ดส์ จำกัด	ประชากรที่ศึกษาจำนวน 10 คน
บริษัท ปรีนเซส ฟู้ดส์ จำกัด	ประชากรที่ศึกษาจำนวน 15 คน
บริษัท ฟรีโต - เลย์ (ประเทศไทย)	ประชากรที่ศึกษาจำนวน 25 คน
บริษัท ไพโอเนีย ไฮ-เบรก (ไทยแลนด์)	ประชากรที่ศึกษาจำนวน 35 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาตามแนวทางการวิจัยและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีลักษณะคำถามแบบปลายปิด (Close-ended Question) และแบบปลายเปิด (Open-ended Question) แบ่งออกเป็น 3 ตอน โดยมีแนวทาง ดังนี้ คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และลักษณะทางจิตวิทยาของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรภาคเอกชนต่อระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบมีพันธสัญญา ในเขตภาคเหนือ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรภาคเอกชนต่อระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบมีพันธสัญญา ในเขตภาคเหนือ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ความต้องการ และข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรภาคเอกชนต่อระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบมีพันธสัญญา ในเขตภาคเหนือ

การทดสอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบแบบสอบถาม ในการวิจัยตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษาของผู้วิจัย ตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขปรับปรุง รวมทั้งนำไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำการศึกษา เพื่อช่วยตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและประมวลข้อคิดเห็นและทำการปรับปรุงแก้ไขเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

2. การทดสอบเพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดสอบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรภาคเอกชนต่อระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบมีพันธสัญญา ในเขตภาคเหนือ จำนวน 20 คน แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นเฉพาะคำถามเชิงทัศนคติ ด้านความคิดเห็น ได้แก่ ในด้านจิตวิทยา หลักการและระบบการส่งเสริมการเกษตร โดยคำนึงถึงตัวบริษัทและตัวเกษตรกร นำมาหาความเชื่อมั่นโดยวิธี Split-half method โดยวิธีของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Coefficient) (ต่าย, 2527 : 173) แล้วนำไปวิเคราะห์ค่าความตามขั้นตอนตามสูตรของ Spearman Brown เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนึงถึงบริษัท Reliability Coefficients 8 items ได้ค่า Alpha= .7486 และได้ค่า Standardized item alpha= .7391 โดยคำนึงถึงเกษตรกร Reliability Coefficients 6 items ได้ค่า Alpha= .8726 และได้ค่า Standardized item alpha= .8741

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากภาคสนาม (Primary Data) ได้เก็บข้อมูลซึ่งได้จากการแสดงความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรภาคเอกชนต่อระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบมีพันธสัญญา ในเขตภาคเหนือ ภาคเอกชน 5 บริษัท เพื่อทำการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร

2. เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยรวบรวมข้อมูลจากภาคเอกชน 5 บริษัท ได้แก่ บริษัท สันติภาพเทรดดิ้ง จำกัด บริษัท ทีโอ ฟู้ดส์ จำกัด บริษัท ปรีนเซส ฟู้ดส์ จำกัด บริษัท ฟรีโต - เลย์ (ประเทศไทย) บริษัท ไพโอเนีย ไฮ-เบรก (ไทยแลนด์) และเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแปรผลของการวิจัย และนำข้อมูลไปวิเคราะห์โดยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป ในการวิเคราะห์สถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science or SPSS/PC+) โดยแบ่งการวิเคราะห์ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรภาคเอกชนต่อระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบมีพันธสัญญา ในเขตภาคเหนือ ได้แก่

- 1.1 ค่าร้อยละ (Percentage)
- 1.2 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
- 1.3 ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum)
- 1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้สถิติวิเคราะห์ ดังนี้

ค่าไค-สแควร์ (Chi-square) โดยใช้วัดค่าความถี่ที่ระดับ 0.05 เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างเพศ อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส อายุงาน ระดับเงินเดือน ถิ่นกำเนิด ระดับตำแหน่ง การเข้ารับการฝึกอบรม และลักษณะทางจิตวิทยา ได้แก่ ความพึงพอใจในงานส่งเสริมการเกษตร ความต้องการความสำเร็จในงานส่งเสริมการเกษตร และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร กับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรภาคเอกชนต่อระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบมีพันธสัญญา ในเขตภาคเหนือ ซึ่งมีการคำนึงถึงบริษัทคำนึงถึงเกษตรกรมีการแบ่งเป็น 2 ระดับ คือ เห็นด้วยมาก และเห็นด้วยน้อย โดยรวมเอาระดับเห็นด้วยปานกลาง และเห็นด้วยน้อยเข้าด้วยกัน ซึ่งประกอบประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. หลักการของระบบการส่งเสริมการเกษตร
2. ระบบการปฏิบัติงานในพื้นที่ส่งเสริมการเกษตร
3. ระบบการสนับสนุนปัจจัยการผลิตการส่งเสริมการเกษตร
4. ระบบติดตาม นิเทศงานส่งเสริมการเกษตร

5. ระบบการฝึกอบรม และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร
6. ระบบสนับสนุน ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเกษตร

มีสูตรดังนี้

$$\chi^2 = \frac{\sum(O-E)^2}{E}; df=k-1$$

เมื่อ χ^2 = ค่าของไค-สแควร์
 O = ค่าความถี่ที่ได้จากการสังเกต (Observed Frequency)
 E = ค่าความถี่ที่ได้ตามทฤษฎีหรือตามที่คาดหวัง (Expected Frequency)
 k = จำนวนตัวอย่าง

สถานที่ทำการวิจัย

สถานที่ทำการวิจัย คือ พื้นที่ทำการส่งเสริมการเกษตรของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรภาคเอกชนต่อระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบมีพันธสัญญา ในเขตภาคเหนือ ของ 5 บริษัท ได้แก่ บริษัท สันติภาพเทรดดิ้ง จำกัด บริษัท ลีโอ ฟู้ดส์ จำกัด บริษัท ปรีนเซส ฟู้ดส์ จำกัด บริษัท ฟรีโต-เลย์ (ประเทศไทย) และบริษัท ไพโอเนีย ไซ-เบรก (ไทยแลนด์) ที่ทำการส่งเสริมการเกษตรในเขตภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง ตาก อุดรดิตถ์ น่าน แพร่ สุโขทัย และจังหวัดพิษณุโลก